

Danskernes Historie Online

Danske Slægtsforskeres Bibliotek

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt vores arbejde – Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

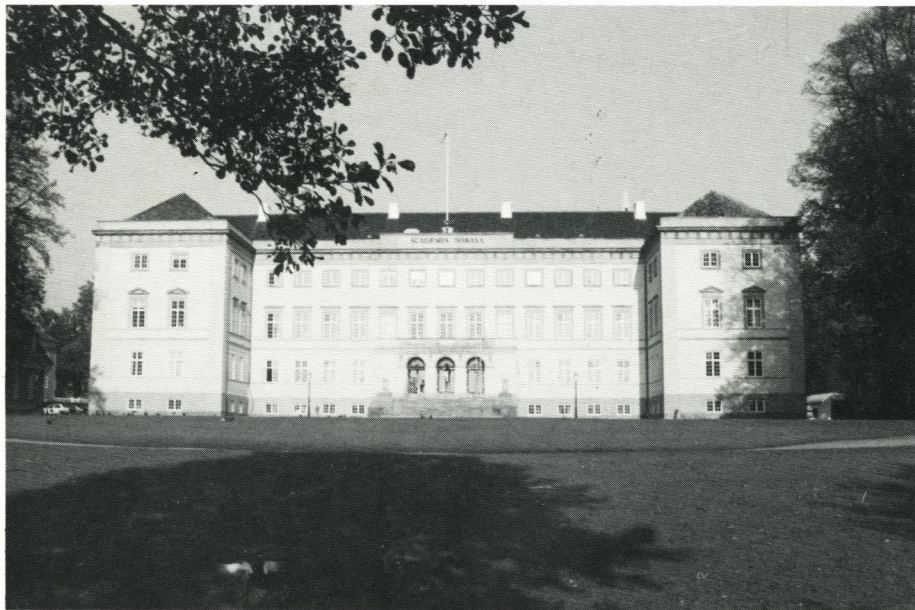
Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

SORANER-

bladet

MÅNEDSSKRIFT FOR SORANSK SAMFUND
ÅRGANG 79 . NR. 8

SEPTEMBER 1994

Sorø Akademi får ofte skyld for at være lukket, men i år sætter skolen f.eks. rekord i omvisning af selskaber - og 13. september slår den igen dørene op for et offentligt arrangement. Måske er det sidste chance for at se samlingerne - i hvert fald naturhistorisk - hvis Stiftelsen gør alvor af at sælge ud.

Se side 155.

Soransk Samfunds årsfest den 1. oktober 1994

Program:

Kl. 17.15 Koncert i kirken ved Knud Vad.

Kl. 18.00 Velkomstdrink i Gule sal - derefter middag.

Kl. 21.00 Dans v/ jazztrioen »Sophisticated Ladies« (til kl. 24.00)

Kl. 00.15 *Baren lukker.*

Kl. 00.30 Festen afsluttes

Pris for deltagelse er 250,- kr. for seniorer og 150,- kr. for juniorer (1987-93), jubilarer (40, 50, 55 etc.): 150,- kr. Dimittender deltager gratis. Alle ledsagere betaler 250,- kr.

Tilmelding inden den 15. september 1994 ved check til Karl Aage Gemal, Jægervej 41, 2791 Dragør. Dimittender skal også tilmelde sig.

Husk at opgive årgangen på tilmeldingen af hensyn til bordplanlægningen. Hver deltager kan kun medbringe én ledsager. Dette gælder også deltagerne i dansen.

Påklædning: Smoking/mørkt tøj.

Lokal deltagelse i dansen. Gamle soranere, der ønsker at deltage i dansen, er velkomne fra kl. 21.00 mod betaling af 50,- kr. pr. deltager ved indgangen.

Til dansen spiller en af tidens bedste jazztrioer, »Sophisticated Ladies« (ja, de kan godt spille Lanciers!).

Festtalen ved professor, dr. phil. Justus Hartnack.

Magister bibendi: Lektor Niels Saxtorph.

Niels-Ulrik Kopp, formand.

Undertegnede bestiller herved

stk. videofilm fra translokationen i Sorø kirke 1994.

Beløbet - 150,- kr. vedlægges i check

☐

Do opkræves v. modtagelse

☐

Husk adresse!

Sendes til Soranerbladets redaktion, Kongsdalvej 43, 2720 Vanløse, eller til Svegaards Boghandel, Storgade, 4180 Sorø.

Ch. Tom Petersen

Academia Sorana

efter tegning af Christian Tom-Petersen

SORANER-BLADET

SEPT. 1994 79. ÅRGANG NUMMER 8

Noget om »at gasse sig i erindringens lunkne badevand...«

Rigtig mange læsere har ringet eller skrevet om deres store glæde ved at læse en tale, som Olaf Koester holdt for jubilarene. De fleste konstaterer, at det nu virkelig er gået op for dem, hvad det betyder at have erindring, og hvorfor man ikke må blande sig i det, der sker i dag på de steder, hvor man har sin erindring fra!

Lidt knudret udtryk! Det hele siges i sætningen: »Det er nemlig erindringen om skolen, som den var dengang, der er vores virkelighed i dag, og virkelighedens skole må vi nøjes med at betragte som interesse-rede turister -«. Samtidig erkendes dog vanskeligheden ved at »affinde« sig med alle de store ændringer, som er sket, siden vi frekventerede institutionen. Heldigvis mildnes denne affindelse dog af realiteterne, som er, at skolen stadig er noget særligt for dem, der går på den. Hvor det i tidligere tid nok mere var den fornemme tilbagetrukkethed, der kendetegnede forholdet til omverdenen, så er det i dag sådan, at skolen nærmest sætter rekord i omvisninger og deltagelse i offentlige arrangementer - læs nærmere herom i bladets omtale af guldalderarrangementerne i Sorø. Men det, at skolen nu står helt åben, bør ikke foranledige nogen til at

blande sig i skolens arbejde. Ved Klosterporten hører indblanding op.

Det kan illustreres gennem en lille fortælling: På et stort københavnsk hospital var der ansat en barber, som evig og altid udtalte sin mening om de dumme lægers håbløse behandlinger - navnlig af kirurgisk art. Til sidst blev det overkirurgen for meget, og han indfandt sig hos barbereren og fremsatte følgende forslag: »Skal vi ikke indgå en aftale. Jeg holder mig fra at barbære patienterne mod, at du lover at lade være med at operere dem«. Budskabet sivede ind...

Rettelse

Ved en fejl faldt der et par linier ud af sættemaskinen i forrige nummer, hvor der i lederen skulle have stået: Når bestyrelsesarbejdet er frivilligt og ulønnet, vil det naturligt blive nummer to *efter* udførelsen af det ordinære erhverv. Dette tolkes ofte som sløvhed, men i virkelighedens verden skal der brød under smørret hos de fleste bestyrelsesmedlemmer.

Håber hermed at have kastet lys over det kryptiske ...

Red.

Rektor Bohn - ansvarets mand

Soranerbladets augustnummer refererer en usædvanlig tale ved årets studenterdimission i Sorø. Jeg tænker på Olaf Bruhns indlæg på Soransk Samfunds vegne. Forudsat et korrekt referat - det er det sikkert, for alt tyder på, at redaktionen har fået overladt manuskriptet - rummer talen et usædvanligt skarpt angreb på tidligere rektor Bohn, der døde for 40 år siden. At taleren derudover skal overrække samfundets gave til sin egen søn forekommer lidt bizart. Men det er nok kun i den politiske verden, at ordet inhabilitet forekommer.

Jeg må reagere på overfaldet på rektor Bohn. Jeg gør det på helt egne vegne og skal kun udtrykke, hvad jeg selv har oplevet på nært hold.

Jeg blev optaget i 1g i 1944 (samme år som Bohn blev rektor) og blev student i 1947. Udover at Bohn var min rektor, havde jeg ham i alle årene til dansk.

Rektor Bohn var en personlighed. Han havde sine synspunkter, og dem stod han ved. I det vanskelige år 1944-45, som var besættelsetidens sidste, følte han sig personlig ansvarlig for sine elevers skæbne. Jeg tror, at han aldrig ville have kunnet tilgive sig selv, hvis en af dem var blevet dræbt, selvom det var en nok så rigtig sag, der kæmpedes for.

Rektor Bohn var meget engageret i samfundet omkring Akademiet. Utrolig konservativ. Med gammeldags synspunkter om f.eks. retskrivning. Og national - grænsende til det nationalistiske. Han var en af hovedmændene bag bevægelsen »Sydslesvig hjem til Danmark«.

Men for mig - som ikke var enig med ham - var det afgørende, at han meget gerne diskuterede sin holdning og var villig til at gå ind i en seriøs diskussion. På sådanne områder accepterede han mig - og mine meningsfæller - som ligeberettigede. Ja, han kunne blive endda meget ærgerlig, når det ikke lykkedes ham at overbevise os.

Jeg kom fra et gymnasiefremmed miljø. Den interesse, han igennem alle tre år

Borgmester Ib Juul (S 47). Formand for Soransk Samfund fra 1984-1992.

også viste for mine forældre, og den måde han bestræbte sig for, at de kunne have tillid til skolen, var et eksempel på hans omsorg for den enkelte elev.

Omsorgen for eleverne var nemlig i virkeligheden hans alfa og omega. Hver enkelt elev og dennes forældre skulle have det så godt som muligt. Bebrejdelse i retning af forsømmelse og dovenskab havde det samme formål, som vi alle senere som forældre kender til: - Kan vi ikke rette op på det? Jeg tror virkelig, rektor Bohn følte sig som forældrenes forlængede arm. Det er naturligvis set i bakspejlet umuligt - specielt når forældrene ikke havde bedt ham om det. Men det siger ikke noget dårligt om rektor Bohn.

Et enkelt eksempel på hans omsorg følgende, som jeg ved et tilfælde kom til at overvære. En af mine kammerater led af en uhelbredelig blodsygdom. Han nåede at gå til studentereksamen, og jeg hørte Bohn i telefonen argumentere overfor en af de fremmede censorer i skriftlig dansk, at Tito måtte have en ordentlig stilkarakter. Han ville alligevel ikke leve ret længe. Kun den, der kender Bohns principfasthed og korrekthed, kan sætte sig ind i, hvad dette uhørte brud på principper må have kostet ham.

Jeg var en del af det sidste år på skolen. Baldurpræsident og fik mange fremmede talere - kendt fra medierne - til at komme og holde foredrag for os. Men der var et problem - vi skulle være færdige kl. halv

ti, og toget gik først kl. elleve. Det problem løste Bohn ved troligt hver gang at invitere taleren - som ofte var af en helt anden politisk observans end han selv - over i Rektorboligen til en kop kaffe og en snak. Også på denne måde var rektor Bohn en værdig repræsentant for Sorø Akademi.

Det er jo rigtigt, at der fæg gnister omkring Bohn og hans principfaste måde at lede skolen på. Det har kunnet mærkes her i bladet. Ikke mindst har repræsentanter for studenterårgang 1945 været fremme, men også senere var der diskussion. Information havde - jeg tror, det var i 1948 - en meget kritisk pressefejde mod ham fremkaldt af en af bladets journalister, der selv havde gået på skolen.

Selv tilskriver jeg årgang 45's bitterhed det forhold, at der kom en ny rektor med andre principper, end de foregående havde. Det er vist et almindeligt fænomen, at overgangen til et nyt styre næsten altid medfører kritiske røster. Det gamle, det kendte, er altid bedre!

Men alt i alt: Det menneske, der er en personlighed, og som slås for sine synspunkter, de være sig nok så gammeldags, respekterer jeg alligevel, når der i mennesket banker et hjerte, der alvorligt bekymrer sig for dem, han har med at gøre. Faktisk respekterer jeg en sådan leder mere end den, der for at tækkes alle svajer som et siv for vinden.

Jeg havde tre dejlige år på Sorø Akademi. Først og fremmest var det kammeratskabets skyld, men bestemt også lærernes og i hvert fald også på grund af rektor P. H. Bohn.

Ib Juul (S 47).

Usoransk optræden

Enhver af ære og dannelse ved, at om de døde bør man ikke tale ondt. Enhver ved også, at misbrug af udvist kammeratlighed tillid er lavt og ringe.

Flere har bedt mig tage til genmæle i anledning af den 24 minutter lange skandale-tale, som en *hr. Bruhns* (S 45) efter et udtalt brændende ønske derom fik lov til at holde ved translokationen i Sorø kirke den 17. juni, hvor jeg heldigvis ikke var tilstede, for så kunne skandalen være blevet af en helt anden art, idet jeg ikke tør se bort fra, at jeg fra min plads ville have bedt *hr. Bruhns* om at holde sig til sit egentlige opdrag at overrække Sorø-bogen til den dygtigste student. Det tager med ønsker og pæne ord ca. 2 minutter og bør foretages af formanden eller rektor.

Alle vi, der ikke var tilstede, har nu haft lejlighed til at læse *hr. Bruhns'* tale, der kun er et brudstykke af en længere nedskrevet redegørelse, der passende kunne være indsendt til Sorøner-Bladet. Det er det, vi har det til, men det rakte altså ikke.

Jeg har virkelig en dyb medlidenhed med *hr. Bruhns*, hvis billede snarere burde være bragt end det bragte, for man bliver faktisk nysgerrig efter at se, hvordan en mand ser ud, der fører sig frem som det skete.

Min første reaktion efter at have læst talen var, at her er der tale om en sygelig sensibilitet, og jeg synes faktisk, at enhver, der kan oplagre en traumatisk neurose usvækket i henvend et halvt århundrede, har forsømt at søge læge- eller psykologbistand. Det lykkes da heldigvis for de fleste at løsrive sig fra en akut tilstand af psykisk uligevægt, men det kan blive for sent. Det er synd og sikkert besværligt for mennesker, der ikke kan glemme, og uheldigt, når negative detaljer får lov til at overskygge de positive i en større sammenhæng.

Disse linier drejer sig *ikke* om for eller imod en længst afdød rektor, men om for eller imod et adfærdsmønster, som det af

hr. Bruhns udviste. Hvis hans årgang kan tiltræde en så stor afvigelse fra gængse normer for ære og dannelse, så bliver det pludselig takket være hr. Bruhns helt rimeligt at tale om »den fortabte årgang«, og så forstår jeg faktisk ligesom lidt bedre den korte og kølige dimissionstale, den fik, og at der ikke blev lagt vægt på at tilvejebringe et billede af den til ophængning på Den Blå Gang.

De fleste af os har kun bladet at holde os til, og mange spørger utvivlsomt sig selv, hvor kan formand/bestyrelse først formidle en efter almindelig praksis uvedkommende taler, og derefter forholde sig passivt efter det skandaløse resultat af udvist reel tillid. Det giver et - sikkert forkert - indtryk af en vis indforståethed, og man kommer til at stå som ansvarlig garant for en meget trist affære - i Sorø kirke.

Otto Vilh. Sommer (S 37).

Otto Vilh. Sommer (S 37). Fra årets udflugt til Sorø.

Vreden, gudinde besyng ...

Dette skal ikke være et storsnudet forsøg på at kalde til orden de, der som terapeutisk aktivitet har enten at kaste sig over rektor Bohn eller det modsatte.

Snarere er det en appel om at holde op med at overreagere på andres meninger og opfattelser, thi konsekvenserne er nærmest uoverskuelige her, hvor vi står og skal have -45 årgangen til 50 års jubilæum næste år, 46-årgangen dernæst o.s.v. - Fælles for alle årgange indtil 1954 er jo, at hver eneste har sin egen personlige holdning til den gamle rektor - og den holdning står ikke til at ændre. Og den skal heller ikke forsøges ændret ved nok så mange indlæg i bladet, fordi vi derved kommer betydeligt hurtigere til det punkt, hvor der skal indkaldes til en ekstraordinær generalforsamling af de sidste to medlemmer med det formål at opløse foreningen.

Hvis der er noget, der kan holde de yngre generationer væk, så er det al denne skreven om overgreb, som de ikke har en Kinamands chance for at kunne forstå, når den har den karakter, som vi oplevede i sidste nummer, og som vi ser i dette. Man kan derimod forstå en tale, når den påhøres og påses. - Det sidste er sandelig meget vigtigt, fordi kropssproget er så væsentligt i kommunikation.

Vi har alle små personlige oplevelser, der tjener til at mildne vore indtryk af selv de mest grufulde overgreb fra læreres eller rektors side - og lad os bevare dem som et positivt minde om et ellers vanskeligt forhold til de ovennævnte, men lad ikke andres udsagn om sådant være indledningen til et korstog. Ved 40-års jubilæet omtalte een af deltagerne disse ulidelige - og åbenbart endeløse skriverier om den gamle rektor som åndelig onani. Man burde dog rettere kalde det for åndelig phimosi, thi denne tilstand er jo netop karakteriseret af høj smerte og manglende evne til at kunne bevæge sig hverken frem eller tilbage ...

Red.

Akademiet bag en gylden dag i Sorø

Guldalderen sættes i fokus ved stor Sorø-fest den 13. september

Det er guldalderen, det handler om, når Sorø Akademi tirsdag den 13. september står bag arrangementet »En gylden dag i Sorø«.

Og samtidig skulle det gerne blive en rigtig festlig dag for lokalbefolkningen på Vest- og Midtsjælland.

Vi fik ideen til arrangementet, fordi vi kobled os på »Golden Days in Copenhagen«, der arrangeres med udgangspunkt i København fra 9.-18. september, fortæller rektor Erling Kristensen.

- I den forbindelse er der udflugter til Sorø onsdag den 14. og lørdag den 17. september, og da vi alligevel var i beredskab, var det nærliggende at lave et lokalt arrangement også.

I »Golden Days in Copenhagen«, hvor akademiet inklusiv sin verdens-sensation »Hauchs fysiske Cabinet«, sin næsten lige så imponerende Naturhistoriske Samling samt sit enestående bibliotek ryger med programmet ud over hele kloden, er kunstudstillingen »Dansk Guldalder«, der er netop er vendt hjem fra en succesrig tur til USA, kernen.

Flot program

- Men også i Sorø er vi rigtig gode til guldalder, siger Erling Kristensen.

- Med navne som Ingemann, Heise, Hauch, H. C. Andersen og mange andre er Sorø klart et af periodens kraftcentre.

Dagen starter på Vestsjællands Kunstmuseum, hvor der er omvisning i den flotte samling - en af Danmarks største - af dansk guldalderkunst. Fra kl. 16-18 er der åbent hus på Sorø Akademi, der som bekendt havde en stor tiltrækningskraft på mange af dansk guldalders centrale personer.

I løbet af de to timer arrangeres der rundvisninger i hovedbygningen, Hauchs fysiske Cabinet med historiske fysikinstrumenter, Naturhistorisk Samling og Biblioteket.

Derefter er der spisepause, og så sluttet dagen af med koncert i Sorø kirke fra kl. 20-21. Her kan publikum opleve sopranen Sofie Ottosen og bassen Ulrik Cold som solister i guldaldermusik af Heise, Weyse og Hartmann.

Fælles-billet

Sorøegnens Erhvervs- og Turistkontor har til den gyldne dag fået fire lokale spisesteder til at gå med i arrangementet, og det betyder, at turistkontoret i Storgade 15 samt Akademiets kontor i Ingemanns Hus kan sælge et gyldent kort til 230 kr. pr. stk. Det dækker middagen med to retter mad samt en halv flaske vin på enten Hotel Postgaarden, Krebshuset, Kongskilde Friluftsgård eller Sorø Storkro samt entreen til koncerten i kirken.

Ønsker man at overvære koncerten alene, koster billetterne her 50 kr. pr. stk. - studerende og pensionister slipper ind for 25 kr.

Besøget på Kunstmuseet og Akademiet er gratis.

Arrangementet har modtaget 25.000 kr. i tilskud fra Kulturministeriet, og så har de to lokale firmaer Sorø Terminal-borde og Sorø Stolefabrik tegnet sig for sponsorater.

- Vi håber, at mange mennesker fra Sorø og det øvrige midt- og vestsjællandske område vil deltage i arrangementet, siger Erling Kristensen.

- Det eneste, vi er lidt betænkelige ved, er, at det er en tirsdag, der jo altså er en almindelig arbejdsdag for mange - men det kan jo altså ikke være anderledes. Sorø Akademi ligger naturligvis ikke på den lade side, mens der er gyldne dage.

Undervisningen brydes nemlig op, og så holdes der to emnedage om guldalderen, hvor der undervises på tværs af fag og klasser.

Initiativgruppen, der består af Erling Kristensen, Steen Jensen, Per Boolsen,

Thomas Petersson og Jon Villadsen, håber, at arrangementet, emnedagene og deltagelsen i »Golden Days ...« vil have både en turismeeffekt og gavne skolen som helhed.

Dertil kommer, at regionalbefolkningen får en mulighed for at stifte nærmere bekendtskab med det, som vi måske har glemt hvordan så ud - eller det, vi snakker om uden rigtig at vide, hvad det i virkeligheden er.

Dagbladet, 13.-8.-1994.

Fra det gamle arkiv ...

På billedet ses en overordentlig ung mand på vej til optagelsesprøve fulgt af sin mor. Året er 1941. Arkivteksten oplyser, at det er et præstebarn fra Pedersborg, så redaktøren gætter på, at det er Chr. Glenstrup, som på 3 punkter opfylder betingelserne:

- 1) Hans far var præst i Pedersborg.
- 2) Han begyndte i 1. ste mellem i 1941.
- 3) Ranvig siger, at damen er fru Glenstrup!

Lektor Beck har engang for frygtelig længe siden været adjunkt på en anden sjællandsk beliggende kostskole, hvorfra dette billede stammer. Det var en stor lykke, at den daværende sovesalshører på vyen blev lektor i Sorø!

Kære Soranerblad!

Efter læsning af lektor Kaj Erik Kochs »Brev fra Samlingerne 2« må man vist erkende, at undervisningen i biologi har ændret sig - tidligere var man som underviser i faget glad for at kunne »demonstrere« de mange »finurligheder«, naturen kan fremvise ved at have den store samling tæt ved klasselokalet. På Herlufsholm var man ligeså velforsynet.

Jeg husker en ting, som skolens rektor ønskede at overvære - jeg havde for én gangs skyld glemt nøglen til samlingen, så undervisningen foregik uden dyr på bordet - og mirabile dictu: Jeg blev rost - især fordi jeg havde klaret timen uden dyr. Jeg var flov - på rektors vegne.

Samlingen i Sorø skal være den bedste uden for København! Store dele af den er gaver fra gamle soranere.

Skulle det ikke være muligt i samarbejde med Sorø kommune - evt. Vestsjællands amt - at bevare den for Sorø - som turistattraktion - og det er vel ikke udelukket, at biologiundervisningen vil indeholde udvikling af elevernes iagttagelses-evne.

Interessen for »dyr« - især fugle - er stigende, det viser bl.a. tilslutningen til de såkaldte nattegaleture, og deltagerne er glade for bagefter at komme tæt på arterne - på museet!

H. G. Beck, Flomhus.

SORANSKE PENNE:

Svend Irgens Hansen

AUSTRALIEN

200 år efter stenalderen

Svend Irgens Hansen, tidligere journalist og redaktør, er en god kender af Australien og har tidligere skrevet to bøger om dette spændende kontinent: *Verden har vokseværk* (1947) og *Et gensyn med Australien* (1983).

Det er ikke mere end godt 200 år siden, at de første europæere bosatte sig i Australien. De kom til en verdensdel, hvor Australiens urbefolkning - de såkaldte Aborigines - endnu levede på et primitivt stenalterniveau. Der levede dengang omkring 300.000 aborigines i mange forskellige stammer og med vidt forskellige sprog.

Dette er beretningen om den truede urbefolkning og det moderne Australien med 17 mio. indbyggere. Et kontinent med en utrolig smuk natur og et særpræget dyre- og planteliv, der efterhånden er ved at udvikle sig til denne klodes største ferieø. Men også en ø med en stadig stigende asiatisk indvandring, der har medført store problemer og skabt brydninger mellem de forskellige kulturer.

Den afgående kasserer fortæller referenten om alle de penge, som blot ligger for din fod i USA.

Farvel og pøj-pøj!

Torben Juul Andersen, gennem næsten 2 år administrator for Soranerbladet og kasserer for Samfundet, har i skrivende stund forladt landet for at bosætte sig i USA, nærmere betegnet North Carolina, hvor han gennem de næste 4 år vil øge sin viden om økonomi og penge. Tilbud om sådanne uddannelser gives til yderst få hvert år - 7 nemlig, så Torben har ikke betænkt sig længe.

Vi i Samfundet takker Torben for hans indsats og ønsker ham og hans familie al mulig lykke og held i det fremmede - vi glæder os til at høre nyt fra den anden side af dammen!

Kasserergerningen varetages indtil videre af *Karl Aage Gemal* (S 54), der har lovet at hjælpe os igennem krisen, indtil vi har en ny mand på posten. Oprindeligt skulle *Børge Carlsund* have taget over, men det skulle ikke være sådan.

Karl Aage Gemal fortsætter i øvrigt efter det nuværende vikariat som fast administrator af Soranerbladet.

Om sjælen på Sorø Akademi - eller manglen på samme

Når jeg hører ordet Sorø Akademi nævnt blandt udefrakommende, bliver det altid sagt med en vis ærefrygt. - Hvorfor egentlig? Hvad er det, der gør, at Sorø Akademis Skole klinger anderledes i ørene på folk end alskens andre gymnasieskoler? Det hænger uden tvivl sammen med skolens historie - alt det man »har hørt« om ritualer og begivenheder på kostskolen, traditionsrige begivenheder som vand- og kongebal, overskæring, translokation i kirken, skolens beliggenhed i de herregårdsagtige omgivelser, de uvurderlige historiske værker og samlinger, som findes på skolen, elevforeningen Soransk Samfund og alt, hvad der dertil hører af baller og arrangementer.

Det er »øvrighedens« opfattelse af skolen - hvad med vores egen? Alle, der er eller har været i berøring med skolen, bør efter min mening føle et ansvar for, at alt dette skal leve videre. De nuværende elever, de gamle elever og herunder Samfundet, lærerne, rektor og Stiftelsen bør sørge for, at traditionerne overlever, at skolens navn også om hundrede år vil være omgivet af respekt, at skolens sjæl ikke forsvinder.

Det er sørgeligt at måtte konstatere, at denne ansvarsfølelse i de senere år har været aftagende. I Soranerbladet nr. 7 fra august 1994 kan man læse, at overordentlig få har benyttet sig af muligheden for at melde sig ind i Soransk Samfund - de unge stiller direkte spørgsmålet: *»Hvad kan vi bruge Samfundet til?«*. Det er et godt spørgsmål. En amerikansk præsident har engang sagt noget andet, som er mindst lige så godt: *»Don't ask what your country can do for you, but what you can do for your country«*. En meget rammen- de bemærkning, også for vort samfund. *»Hvorfor er man medlem af Soransk Samfund?«* kunne man også spørge. Er det på grund af Soranerbladet - næppe. Er det på grund af festerne - ej heller. Sportskampene har man jo taget fra os, selvom det jo netop kunne være nogle sådanne,

der kunne samle Samfundets unge medlemmer; så det kan jo heller ikke være dem, der trækker. For mit eget vedkommende er jeg medlem af Soransk Samfund, fordi jeg er gammelsoraner! Efter min mening bør man som gammelsoraner være medlem af Soransk Samfund, hvis man forbinder sine år på Akademiet med noget godt og med noget, man gerne vil genopleve. Samfundet giver én nogle »gode undskyldninger« for at møde gamle venner. Det giver én mulighed for at følge med i livets gang på skolen og til en vis grad påvirke det.

Lærerne, rektor og ikke mindst Stiftelsen har efter min opfattelse ligeledes en forpligtelse over for skolens sjæl. Det er også derfor, der i de senere år internt på skolen har været så meget debat om traditioner og deres forfald. Nogle traditioner er gode, og det er en forbrydelse at udvande disse, andre traditioner er knapt så gode og må efter min mening gerne forsvinde; men tendensen er gået i retning af at gøre skolen mere »almindelig«, at udvande sjælen - det er uheldigt, for det er en illusion, at Sorø Akademi er »almindelig«. Ligeledes er Stiftelsens »rovdrift« på skolens sjæl rystende. Man lader fuldstændig hånt om testamentariske gaver og donationer. Salget af naturhistorisk samling er en forbrydelse, og udsagnet om, at samlingen er uden undervisningsmæssig værdi, virker latterlig. Endvidere udlejer man til tårnhøje priser skolens ejendomme og boliger til folk, som ikke har det mindste med skolen at gøre. Hvad mon det næste bliver? Holbergs samling? Hauchs samling? Akademihaven? Efter Stiftelsens eget udsagn er dens opgave ikke at drive skole, men at drive forretning. - Efter min bedste overbevisning må Stiftelsens hovedopgave være at beskytte skolen økonomisk og herunder at beskytte skolens sjæl. Den sidste part misrøgtet i stadig større grad.

Morten Juel Christoffersen (S 90).

Til alle medlemmer af Soransk Samfund

Så tyr jeg til mit gamle hakkebræt af en Scheidegger. Jeg har fundet på et spil om moral. Dets navn er »Camelot« - jeg har opkaldt de efter kong Arthurs sagnslot. Målet for deltagerne er at opnå den ære at sidde med ved det runde bord, blive ridder, om man vil.

Spillet består af en cirkelrund spilleplade. I cirkelns periferi er en vej. I centrum et rundt felt, der symboliserer det runde bord. Det runde bord og periferien er forbundet med flere spiralformede veje. Man spiller spillet uden terninger.

Det handler om at svare på traditionelle og utraditionelle spørgsmål om bestemte situationer. Eksempelvis kan man blive stillet over for valget mellem at spille camelot og tage opvasken for den sidste uge. Man kan for eksempel svare, at man vil a) tage opvasken, b) spille spillet, c) lade gæsterne vente, tage opvasken og spille spillet bagefter. Eller noget helt fjerde, hvis man kan finde på det.

Afhængig af ens svar beslutter de øvrige deltagere - ikke en selv - hvor langt og i hvilken retning, man skal rykke. Efter at man har rykket, er det næste spillers tur. Man svarer således kun på eet spørgsmål ad gangen. Forhåbentlig ender een eller flere af spillerne som ridder af det runde bord.

Det er nødvendigt med mange spørgsmål og svar. Jeg vil derfor opfordre alle samfundets medlemmer til at hjælpe mig ved at sende mig eet spørgsmål med tre tilhørende svarmuligheder hver især. Hvis det bliver muligt at udnytte spillet kommercielt, vil det komme Soransk Samfund til gode. Man kunne for eksempel bruge en del af overskuddet til at opretholde et kollegium for soranere.

Moralske spørgsmål og svar sendes til: *Christian Sarauw*, S 86, Skansehøj 13, kld., 8680 Ry.

Soranerfrokost 2. juni 1994

Deltagerne var følgende: *Hauerslev* (23), *Jens Bastue Jacobsen* (24), *Dan Fink* (27), *Waagstein* (31), *Tholl* (33), *Poul Nielsen og Else Verner Nielsen* (34), *Erik Juhl og Ib Refn* (37), *Schaldevose* (39), *Ole Fischer* (44), *Henning Krog-Meyer* (45), *A. C. Løgstrup, Henning Molin og Arne Krog* (46), *N. E. Løgstrup, Bibi Bache og Hans Hågen Bache* (49), *Morten Nørgaard og Karl Aage Gemal* (54), *J. Raaschou-Nielsen og Peter Christiansen* (55), *Vincens Steensen-Leth* (56), *Hans Thomas Eriksen* (58), *Poul Andersen* (60), *Hans Kiesow* (73).

Dermed var vi 26, hvilket er hidtidig rekord for i år. Der var også lagt op til et usædvanligt spændende foredrag med ikke færre end to talere: *J. Raaschou-Nielsen og Vincens Steensen-Leth*. Det første, der mødte ens øjne, da man trådte ind af døren i forgemakket til vores »spisesal« på Prag, var en skalamodel af et monumentalt bygningsværk.

Det viste sig under foredraget, at det var en model af intet mindre end et operahus. Det ambitiøse projekt, der bærer navnet »The Danish Summer Opera«, skal virkeliggøres på Langeland, nærmere betegnet mellem bygningerne på den smukke herregård Steensgaard. Selve operahuset skal placeres midt på gårdspladsen, og visse af avlsbygningerne fra 1860 skal genanvendes. Da operahuset skal ligge mindre end 3 km fra vandet og dermed kunne komme i konflikt med Kystnærheds-cirkulæret, har Vincens & Raaschou måttet indhente en særlig tilladelse. Tilladelsen blev givet, da bygningerne skal ligge mellem bygningerne i gårdsområdet og derfor først kan ses på klods hold. Det nye, der skal bygges, bliver dominerende og nutidigt, men indpasset de bestående bygninger med blandt andet detaljer, glas i foyeren, så man får en fornemmelse af den gamle avlsgård. Det hele skal bestå af et auditorium til 1200 personer, en restaurant, en

lille koncertsal, en øvesal, en sidescene med mere.

Auditoriet med 1200 pladser får den magiske størrelse, der både er ideel akustisk, da det kan synges helt ud, og økonomisk. Vincens & Raaschou stræber efter internationalt kvalitetsniveau og er ikke gået på kompromis med noget som helst. Alle arkitektoniske beregninger er foretaget af et akustisk orienteret EDB-program ved navn Odeon, der er i stand til at simulere og kalkulere alt, hvad man bør vide, inklusive tæpper, lofter og afstande, så man opnår den optimale akustik. De forskellige priser er udregnet med britisk bistand.

Raaschou & Vincens er allerede nået meget langt med de nødvendige aftaler hvad angår det bygningsmæssige og kunstneriske. De har entreret med the Scottish Chamber Orchestra om fælles opførelser og en deling af udgifterne. Dette orkestres internationale ry har alene gjort, at forskellige eftertragtede dirigenter er villige til at optræde i det nye operahus. Foreløbig har man sikret sig Wigglesworth. Der er således allerede en del international interesse for projektet. Eksempelvis har Dame Janet Baker udtrykt sig positivt, hvilket har haft en gavnlig afsmittende virkning.

Tanken er, at man vil lade først sangerne og dernæst orkestreret prøve i maj-juni, og derefter optræde i juli-august. Dette tidspunkt er valgt med omhu, da de andre store operafestivaler i Europa ligger senere på året. Man satser på 28 forestillinger de første 3 år, hvoraf 2 opsætninger laves selv med eget operakor bestående af unge fra hele Europa. Der er også planer om at afholde Master Classes, optræden af strygekvartetter samt berømte sangere og instrumentaler. Desuden håber man på gæsteantræden af den Kongelige ballet og Shakespeare-spil hver påske.

Økonomisk set er det hele også ved at falde på plads. For at få succes skal projektet fra starten være gældsfrit. Åbningen er planlagt til 1997. Vincens & Raaschou har lige fået en garanti for, at driften er

sikret via finansloven. Desuden håber man på, at 40 % af midlerne kan tilvebringes via EU. Derudover kommer private sponsormidler.

Men er der publikum til operahuset? »Ja, rigeligt«, siger Vincens, der regner med et stort publikum fra Nordtyskland, blandt andet fra Kiel. Derudover er der 350 linere, der sejler forbi Langeland, men som for fremtiden vil kunne lægge til, da havnen i Svendborg uddybes. Til gæster, der ikke kommer med skib og dermed har mulighed for overnatning, er der flere hoteller. Hele projektet har naturligvis stor regional interesse, og man regner med 200-250 direkte jobs inden for servicefagene samt mange indirekte.

Vi kan kun ønske held og lykke med dette monumentale projekt, som vi alle kommer til at høre mere til de næste par år.

Ud over det spændende lysbilledforedrag gik frokosten som sædvanlig med interessant snak om alt mellem himmel og jord, samt hinsides. *Hans Thomas* og jeg fik uddybet emner såsom nattergale, voksne børn og skiløb, og vi kunne ikke blive enige med hinanden og *Poul Nielsen* om, hvorvidt franskmændene er hovne eller ej. Som salig præsident de Gaulle ville have sagt: »*Arrogant? Qui, moi!?!*«.

Til slut en lille raptus: *Siddenissen*, øh nej - *satsenissen* har været på spil i usædvanlig grad i juninummeret af nærværende publikation. Beklageligvis gik vores *redacteurs* fader hen og døde, så han ved denne ene lejlighed blev forhindret i at udføre sit job som *redacteur* og reducere antallet af *satse*-, øh nej - *satsningsfejl*. Så med en særlig tak til alle, der nærlæser *Soranerbladet* i håb om at finde *sittefejl*, vil jeg gerne gøre opmærksom på, at både *Morten* og jeg kan stave til *Prav* og *San Franzizko*, men at der af og til forekommer omstændigheder, kaldet *fors masjor*, som ligger uden for vores indflydelsessfære.

Venlig hilsen til alle

Tatzelwurm.

To trofaste frokostgængere: Knud Hauerslev (R 23) og Dan Fink (S 27).

Den yngre frokostgænger er Ann Sørensen (S 92).

Husk Soranerfrokosterne!

Første torsdag i hver måned samles man på restaurant Prag på Amagerbrogade. Alle er velkomne. Kommende frokosttaller vil blive annonceret i det omfang, de kendes forud.

I september kommer fhv. generaldirektør, museumsformand Hans Jørgen Jensen og taler om det nye Amtsmuseum i Sorø.

Unge gl. soranere spiser med for halv pris!!

Soranerfrokost 7. juli 1994

Før noget andet: Poul Andersen var så venlig at udlåne sin Schweizerkniv til en frokostdeltager, der beklageligvis glemte at aflevere den. Poul vil meget gerne have sin kniv igen, eventuelt C/O Soranerbladet. På forhånd tak.

Til stede var: Hauerslev (23), Bastue Jacobsen (24), Waagstein (31), Tholl (33), Tyndeskov (35), Leif Kofoed (40), Arne Krog (46), Børge Carlsund (48), C. Hanson (51), Morten Nørgaard, Karl Aage Gemal & Svend Erik Hansen (54), Bent Hansen (56), Poul Andersen (60),

Torben Juul Andersen, Kim Sverre Hansen & Hans Kiesow (73).

»Redivivus luce nova« - intet mindre stod der på den vin, Soransk Samfund præsenterede til prøvesmagning. Vinen var (naturligvis) glimrende, prisen for tre flasker årgang 1991 er fortsat 200,- kr., så længe lager haves, og selvom den phantasmagoriske phugl pryder vinen, er det svært at frasige sig tanken om den lille historiske viderværdighed, at Ludvig Holberg ikke inkluderede en *vingaard réellement francais* blandt sine enorme og enormt hæderværdige efterladenskaber til vores illustrøse skole.

Efter den på flere måder diverterende prøvesmagning gik vi til bords under stor ståhej; under navneopråbningen nåede man på et tidspunkt til en ende af bordet, hvor tre soranere efter tur indrømmede, at de var årgang '73. Næppe havde den sidste 73'er indrømmet sin årgang, før der lød en høj, klar røst, som forlangte at få at vide: »Er det en sammensværgelse?«. Stemmen tilhørte ingen anden end *Børge Carlslund!*

Næppe var maden serveret (og den arme referent var uden kuvert), før der lød krav fra forsamlingen om, at han skulle have mad, idet hans citater i modsat fald ville være underlødige.

Den kongeniale stemning fortsatte uændret for en stund, indtil *Morten Nørsgaard* bekendtgjorde, at samlingerne på Vænget uden videre skulle sælges. Denne naturhistoriske samling af høj kaliber (og værdi), hvis udstillingsgenstande er foræret af gammelsoranere med den implicite (eller explicite) klausul, at de ikke måtte sælges eller på anden vis afhændes, er nu pludselig på udsalg. Konsekvenserne er nærmest uoverskuelige. Alle, der er bekendt med Washington-konventionen ved, at man ikke må sælge udstoppede eksemplarer af truede dyrearter uden særlig tilladelse.

En af de tilstedeværende bemærkede, at man jo så måtte brænde dyrene, og man kunne eventuelt varme hænderne ved forbrændingen på Store Plads. Blot synd, at

årstiden end ikke kan give denne lille fornøjelse.

Men Vænget skal ryddes. Mange talere gav udtryk for deres undren og frustration over Stiftelsens handlemåde, idet de pointerede, at samlingerne oprindeligt blev overført til Stiftelsen for netop at undgå denne eller en lignende skæbne fra statens eller andres hænder. Imidlertid har intet nyttet, og ingen protest er trængt igennem. *Torben Juul Andersen* udtalte forarget: »Hvorfor ikke også sælge Holbergs bøger? Man kunne jo også overveje at sælge sin egen bedstemor!«. Andre stillede det spørgsmål, om Stiftelsen er til for at understøtte eleverne og skolen, eller om gammelsoranerne eventuelt skal samle indtil at understøtte Stiftelsen. Nogle mente at vide, at Stiftelsen har en kapital på 860 millioner kroner, andre spurgte højlydt, om Stiftelsen måske var bankerot, siden samlingerne skal sælges.

Morten Nørsgaard havde som sædvanlig mange ting på tapetet: han talte både om muligheden for et kommende kollegium for afgående elever, samt og ikke mindst at skolen ved eller omkring årtusindskiftet igen vil blive privatiseret.

A propos forholdet mellem Stiftelsen, Soransk Samfund og rektor mente Morten, at rektor er gidsel mellem forskellige instanser, således at forstå, at hvis rektor udtaler sig for meget til Soransk Samfund, vil Stiftelsen betragte ham som en »sladrehanke«, og hvis Soransk Samfund ikke får det at vide, Samfundet mener sig berettiget til, synes Samfundet, at han er »Stiftelsens mand«. Derfor er den til enhver tid siddende rektors stilling i denne forbindelse barsk, hvorfor han under ingen omstændigheder bør gøres til skydeskive.

Udover disse diverse og divergerende dissonanser forløb frokosten på sædvanlig vis under den pyromatisk udødelige Phugls auspicer. Konspirationen fra '73 var uenig om, hvorvidt den skortende rengøring indenfor statens faciliteter skyldes privatisering eller blot nedskæringer i bevillingerne, og Morten Nørsgaard

gav opskriften på, hvordan man problem-løst kan fremskaffe adskillige danskere på Grand Central Station i New York, en eksercits, der kan imponere en hvilken som helst vantro ud- eller indlænding; man afsynger blot »Højt på en gren en krage sad«, og så kommer koret helt af sig selv: »Sim-sa-la-bim-bam sa-la-du sa-la-dim«. Koret er, ifølge Morten, stort. Er dette stadig ikke nok, vil man imponere med, at man også kan præstere elever fra sin gamle kostskole, afsynger men dernæst side 72 af »Morgensange og Festsange for Sorø Akademi«, en sang af en vis J. C. Hauch, der starter som følger: »Jeg veed et sted, som jeg har elsket længe ...«.

Med venlig hilsen til alle

Tatzelwurm.

Brev fra Amerika

I maj-nummeret af Soranerbladet fandt jeg en artikel om *Søren Thomsen*, een af mange der har vist sig i Soranerbladet gennem årene.

Herr Thomsen har været død i mange år, og måske burde man lade emnet ligge, men jeg føler mig fristet til at deltage med et par kommentarer.

Hans Sørensens beskrivelse af Herr Thomsen var særdeles barmhjertig og velbalanceret.

Thomsen var nogenlunde omgængelig overfor nogle få, men temmelig meget det modsatte overfor andre.

Personligt var jeg medlem af »de andre«, og han gjorde livet mere end surt for mig det år, jeg tilbragte på Vænget under hans regime.

For nogle år siden under et Danmarks-besøg mødte jeg *Luja Balslev*, som dengang havde en inspektionsstilling på Vænget, og jeg spurgte ham, hvordan han kunne være vidne til sådanne forhold uden at forsøge at skride ind. Balslev, som var en fredelig og forsigtig mand, bedyrede, at han var magtesløs, hvilket jeg måtte give ham ret i.

Efter mange års analysering af de middelalderlige tilstande, kunne jeg opvise medlidenhed med Herr Thomsen, som

sikkert aldrig fandt harmoni efter sin barske barndom.

Jeg er sikker på, at hans brutale behandling af de mindreårige elever i dag ville havde givet anledning til alvorlig retsforfølgning.

Eleverne på Sorø Akademi i trediverne var ikke altid egnet til livet på en følelsesfattig kostskole. Så mange blev anbragt der udelukkende af praktiske hensyn til forældrenes forhold, det være sig skilsmisse, geografisk afstand eller økonomi. De heldige kom fra forstående og kærlige hjem, hvor forældrene var overbevist om børnenes behov for sådanne skoleforhold.

En solid strøm af studenter gjorde fortræffelige karrierer via de højere læreranstalter på de tre retninger, som gymnasiet dengang havde at byde på.

Vi, som ikke kunne indpasse os, drog ikke fordel af den skoling, som Sorø Akademi stillede til vor rådighed. Dels var vi ubalancerede, dels var vi lidt oprørske (jeg er det stadigvæk), dels kedede undervisningsformerne os til døde.

De »pæne« overlægekandidater blev til pæne overlæger, hvilket overgik de andre professioner på samme måde.

Vi andre blev behændigt manipuleret ud af skolens kloakrør - realklassen - stadigvæk med lidt mere arrigskab på tilværelsen end selvtillid. Men skolen havde såmænd ret i, at det var vejen at sende os.

Imidlertid gik nogle af os ud i livet med sammenbidt energi og insistering på succes, og ad årene har jeg mødt mange af mine Co-kloakrørsofre, som har gjort dejlige, originale karrierer.

Glemte er de triste ture under grædende forblæste træer i Filosofgangen, glemt er de utallige stuearrester for rygning. Glemte er den kedsommelige, uinspirerede undervisning.

Tilbage står de skønne bygninger, skove og søer, som vidnede hold efter hold af drenge, som med vekslende held forsøgte at tilpasse sig dette »Sparta«. Og så er det en oplevelse at komme til Soranerfrokosterne.

De venligste hilsner til alle.

Adam Boserup (R 36).

Mindeord over Johan Frederik Bøttger

Min gode ven, Johan Frederik Bøttger, født den 19. august 1911, døde i begyndelsen af august 1994 efter en længere svaghedsperiode.

Han og jeg startede på Sorø Akademi i 1922. Nu er der kun få tilbage, som begyndte i 1. mellem.

I 1937 købte Johan Frederik Dragsholm, som han - indtil sygdommen ramte ham - drev med stor dygtighed. Og uden dygtighed, energi og flid var det ikke gået.

Ved sin side havde han sin meget dygtige hustru, Else, som varetog de huslige pligter. Det var et meget hyggeligt hjem at besøge. Gæstfriheden var stor, både ved jagter og festlige lejligheder, eller hvis jeg lige kom forbi.

Johan Frederik elskede Dragsholm og ofrede mange kræfter for at bevare dette gamle, smukke sted for eftertiden.

De seneste år bragte desværre forskellige vanskeligheder, som Else og børnene måtte døje med, foruden Johan Frederiks svækkede tilstand.

Måtte det lykkes dem at videreføre hans utrættelige arbejde på Dragsholm.

Mine tanker går i disse dage til Else, børn og børnebørn, og jeg vil minde alle de gode stunder, vi igennem årene har haft sammen, både på Dragsholm og her.

Otto Hagemann, Sæbyholm Skov.

Soranske dødsfald

BERTEL STAUSHOLM (S 33)

17. maj 1914 – 18. juli 1994

VAGN DORNONVILLE de la COUR
(M 1918)

16. september 1902 – 17. juli 1994

MAX EBERT (S 35)

2. juni 1917 – 1. august 1994

CARL WASSMANN (S 28)

6. april 1910 – 4. august 1994

JOHAN FREDERIK BØTTGER
(S 29)

19. august 1911 – 10. august 1994

BØRGE CARLSLUND (S 48)

20. februar 1930 – 30. juli 1994

Nekrolog over Johan Frederik Bøttger

Søndag den 7. august døde Johan Frederik Bøttger på Plehjemmet »Bakkegården« i Hørve, ikke langt fra godset Dragsholm, som han havde erhvervet i midten af 30'erne, og hvis drift han havde forestået, indtil Dragsholm for få år siden - bl.a. på grund af Johans tiltagende svækkelse - blev et familieaktieselskab.

Johan blev min sidekammerat, da jeg i 1926 blev optaget i Sorø Akademis I.gns. Han var ikke alumne, hans forældre boede i Sorø, og Johan havde også gået i akademiets mellemskole. Efter studentereksamen 1929 skiltes vore veje, Johan gik til landbruget, jeg til universitetet. Han fik en grundig landbrugsuddannelse, og han var hurtig i vendingen. Allerede i midten af 30'erne, da han var omkring 25 år, købte han Dragsholm, var altså blevet godsejer! Det var imponerende. Kunne han virkelig klare det?

Det kunne han. Han var en dygtig landmand, og han var ikke bange for at tage fat. Han forestod selv driften af landbruget, og med tiden vandt han sine fagfællers tillid i en sådan grad, at de valgte ham til adskillige tillidsposter. Til godset hørte jo også Dragsholm Slot, og han lagde et stort arbejde i at vedligeholde det og gøre det kendt som turistmål.

Fra skolen kendte jeg Johan som en storartet kammerat og en god ven, i hvis selskab man altid befandt sig godt.

Da min kone og jeg for 30 år siden fik fast sommerophold i Odsherred, blev vi modtaget med åbne arme af Johan og hans hustru Else på Dragsholm. Det blev i årenes løb til mange hyggelige soraner-sammenkomster både på Dragsholm og herude på Lyngens Vej 6 og Vej 7. Med opholdet i Odsherred gik det også op for os, at Johan på egnen var højt anset og respekteret, ikke alene på grund af sin faglige indsats, men ikke mindre på grund af sin personlighed og sin venlige optræden.

Dette sidste blev til fulde bekræftet ved Johans begravelse.

Dragsholm slotskapel var fyldt til sidste plads, en lang kortege fulgte kisten til Fårevejle kirkegård.

Johan efterlader sig foruden sin hustru Else sønnerne Flemming og Leif, datteren Merete samt 4 børnebørn.

Aage Dannemand Jensen.

Mindeord over Carl Wassmann

Wassmann var født i Grønland, og efter cand.mag. eksamen i 1935 i latin og historie vendte han tilbage til Godthåb, hvor han var vikar på seminariet et års tid. Herefter var der en ledig stilling på Færøerne, og her blev han under krigen. I 1945 blev han ansat ved Danmarks Brevskole, men allerede i 1951 flyttede han tilbage til Sorø, hvor han overtog en klasse-lotterikollektion. Som kollektør kom han i forbindelse med mange mennesker, som satte stor pris på den venlige og stilfærdige mand.

Nekrolog over Vagn la Cour

Vagn la Cour voksede op på Lyngby Landbrugsskole i Sorgenfri, som hans oldefar i sin tid grundlagde, og hvor hans far var lærer og senere forstander. Efter endt skolegang i Sorø blev han uddannet som skovfoged i Sorø Skovdistrikt, og det var oprindeligt hans agt at rejse til de store skove i Baltikum, men det satte den russiske revolution en stopper for. Efter forskellige jobs, bl.a. som sælger af jagtudstyr, blev han i 1937 ansat i det daværende DDL som en slags altnuligmand i Kastrup Lufthavn. I 1945 flyttede han med DDL til Dagmarhus - senere med SAS til den nye terminal på hotel Royal, hvor han blev chef-portier. I årene frem til pensioneringen i 1967 betjente han her tusinder og atter tusinder af SAS-kunder fra hele verden - næsten udelukkende forretningsfolk og kunstnere. Kundeservice var dengang udpræget individuelt orienteret, og han skabte så at sige selv sit job, der ikke alene var hans levevej, men også udviklede sig til at være hans hobby.

Mindeord over Børge Carlsund

Torsdag den 28. juli var bladudvalget og Børge Carlsund samlet hos kassereren, Torben Juul Andersen, med det formål at sætte Børge ind i kassererens arbejde. Da det rygtedes, at vi skulle have ny kasserer p.g.a. Torbens afrejse til USA, meldte Børge Carlsund sig som efterfølger, og det aftaltes, at Børge skulle tiltræde efter sin hjemkomst fra Canada senere i August.

Børges beredvillighed til at overtage det ansvarsfulde arbejde var på en måde Børges tak til Samfundet og Sorø, som nåede at yde ham en hjælpende hånd i tiden efter hans hustrus død for kun godt 1 år siden. I den tid, som fulgte herefter, følte Børge sig utroligt godt modtaget i frokostkredsen, hvor han lavede op og mange gange underholdt os med sin uforlignelige fortælleevne. Hans naturlige lune parret med hans ufortrødenhed gjorde ham til et naturligt midtpunkt i venners lag.

Den egentlige overtagelsesforretning skulle have fundet sted søndag den 31. kl. 10 fmd., men forinden meddelte Børges datter telefonisk, at hendes far var død sent den foregående aften. Med stor sorg og bestyrtelse modtog bladudvalgets øvrige medlemmer den triste meddelelse i løbet af dagen.

Børge kom straks efter sin eksamen til Polyteknisk Læreanstalt, hvor han fik sin uddannelse som civilingeniør i stærkstrøm. Herefter fulgte militærtiden i søværnet, hvor Børge straks blev taget til sø-officersuddannelse, hvilken han sluttede som søløjtnant I af Reserven. Han var herefter ansat på NKT, indtil han kunne gå på efterløn for et halvt års tid siden. Han var medlem af standardiseringsrådet og sagkyndig i Dansk Materielprøvning.

Børge var hele livet en glad og opmærksom soraner, og han udtalte, at hans tid i Sorø var meget lykkelig og værdifuld for ham. Vi vil savne ham.

Morten N.

Mindeord over Bertel Stausholm

Stausholm nåede at få to store karrierer i sit liv: Han begyndte med at lade sig uddanne til brygmester på bryggeriet »Thor« i Randers, hvor han herefter fik ansættelse som sådan i 1938. I 1954 skiftede han til Pindstrup Mosebrug, hvor han som administrerende direktør udviklede mosebruget til en betydelig producent af tørvejord og pottemuld.

Han fik desuden tid til at være med i opbygningen af Pindstrup Centret, hvor man især tager sig af spastisk lammede.

Da der i sin tid skulle bygges kirke i Pindstrup, var han ligeledes med og opfyldte dermed et stort ønske fra befolkningen.

Foruden at være medlem af bestyrelsen for Pindstrup Mosebrug har han været medlem af repræsentantskabet for Det Danske Hedeselskab og formand for Pindstrup Centret.

**Datidens charme,
nutidens boligkomfort med...**

**FROVIN dannebrogsvinduer
FROVIN palævinduer
FROVIN koblede vinduer og døre**

frovin
vinduer og døre

Ellemosevej 5 A
Ugerløse
DK-4400 Kalundborg
Tlf. 53 50 41 41
Telefax 53 50 40 21

Advokat Max Ebert (S 35)

Født i Sorø den 2. juli 1917, død i Roskilde den 30. juli 1994.

Han blev optaget som alumne på »Vænget« i 1928, året efter, at det blev indrettet som alumnat i 1927. Han blev nysproglig student i 1935, studerede derefter jura og blev fuldmægtig og oprettede senere sit eget kontor i Ringsted og flyttede 1951 til Roskilde, hvor han boede og virkede til sin død.

Allerede som dreng var Max et samlingspunkt, og mange af hans kammerater tilbragte hyggelige weekends på Torpegård, i hans meget gæstfri hjem.

På det specielt soranske område vil Max blive husket som årgang 1935's energiske indpisker, når vi skulle samles til jubilæer.

Med sin bog: »Bogtrykkerne ved Sorø Akademi«, Finn Jacobsens Forlag 1988 med forord af Erik Dal, bekostet af Veluxfonden, samlede Max Ebert et vanskeligt tilgængeligt stof, der krævede mange arkivundersøgelser, og gav det form, og det var en stor glæde for ham at få denne bog udgivet.

Som redaktør af Soranerbladet havde undertegnede mulighed for at følge hans arbejde, der førte til en række artikler i SB og beundre hans stædige arbejde med selv de mindste detaljer.

En god hjælp havde han i Torben Glahns bibliografi over Sorøtryk, 1627-1813, udgivet duplikeret i Haderslev 1939.

Hans interesse for bogtrykkerne i Sorø førte også til, at Max i sine senere år satte sin energi ind på at samle Sorøtryk, så at han ved sin død efterlader den største privatsamling på dette område. Vi er mange, der vil savne skolekammeraten og vennen Max Ebert.

Æret være hans minde.

S. R.

Runde fødselsdage i september 1994

4. Ernæringskonsulent Hans Soer (f. 19, R 37), Pilebro 28, 2730 Herlev.
5. Docent, centerleder, dr. phil., fondsadministrator Johan de Mylius (f. 44, S 63), Sadolinsgade 23, 5230 Odense M.
8. Gårdejer Niels Bjørn Abel (f. 44, R 62), Ladagervej 7, 4623 Lille Skensved.
8. Torben Forchhammer (f. 34, S 53), Bjarkesvej 11 B, 3000 Helsingør.
8. Vicetoldinspektør Aksel Lyngsov (f. 24, R 41), Frederiksberg Allé 43, st., 1820 Frederiksberg C.
10. Major Knud Gamst-Pedersen (f. 19, '39), Samsøvej 100, 4600 Køge.
10. Mogens Rueløkke Hansen (f. 34, '47), Delsjöгатan 16, S-21625 Malmö. Sverige.
10. Murermeister Willi Krog (f. 14, S 32), Toftevang 30, 2800 Lyngby.
10. Civilingeniør Georg Sylwander (f. 09, '27), Box 10066, S-10055 Stockholm, Sverige.
11. Repræsentant Thim Jordan (f. 19, R 37), P.O. Box 1594, Bulawayo, Zimbabwe.
11. Konsulent Ib Wentzel-Froberg (f. 34, S 53), Dalparken 20, 4622 Havdrup.
12. Bibliotekar Ellen Berg (f. 14, S 33), Elverdalsvej 69, 8270 Højbjerg.
13. Jørgen Borum (f. 14, R 30), Stangalandsgade 3, N-4250 Kopervik, Norge.
13. Bankfuldmægtig Carlo Davidsen (f. 14, R 31), Azaleavej 11, 2500 Valby.
13. Orlogskaptajn Ib Winkel Smith (f. 34, R 51), Søllerød Park 8/9, 2840 Holte.
15. Maskinmester Svend Erik Rødel (f. 24, R 41), Langebrogade 19, 1411 København K.
20. Cand. jur. Martin Pedersen (f. 34, R 51), Madvigs Allé 7, 1829 Frederiksberg C.
20. Lærer Grethe Schou (f. 34, S 54), Margrethehåbsvej 101, 4000 Roskilde.
21. Christian Eriksen (f. 44, S 65), Soransk Samfund kender ikke adressen.
21. Fhv. retsformand, cand. jur. Rudolf Panduro (f. 24, S 43), Toftebjergvej 8, 2970 Hørsholm.
23. Forskningsassistent Poul Bernhard Jensen (f. 34, S 54), Ådalen 4, Sdr. Jernløse, 4420 Regstrup.
24. Direktør John Nielsen (f. 24, R 43), 3744 Lake Ave, Wilmette, Ill. 60091, USA, eller c/o Schwinn Bicycle Co., 1856 N. Koester, Chicago, Ill. 60639, USA.
24. Civilingeniør Peter Valdemar Nielsen (f. 44, S 63), Birkehaven 417, 2980 Kokkedal.
26. Kirsten Elise Hessel-Nielsen (f. 44, S 63), Ingridsvvej 31, Lind, 7400 Herning.
27. Arkitekt Niels Thouggaard (f. 34, R 51), Ndr. Strandvej 22, 3000 Helsingør.
28. Lærerinde Jutta Olsen (f. 44, S 64), Drosselvænget 15, Ejby, 4623 Lille Skensved.
28. Direktør Jørgen Juel Wiboltt (f. 19, '34), Birkehavevej 1, 3460 Birkerød.
29. Bogtrykker Mogens Bille Kristensen (f. 24, R 42), Lærkevej 2, 4180 Sorø.
30. Jørgen Ditlev Fogedby (f. 44, '63), Soransk Samfund kender ikke adressen.
30. Driftsoverassistent Ib Preben Jespersen (f. 34, R 52), Strandhavevej 29A, 2650 Hvidovre.
30. Arkitekt Jørgen Sestoft (f. 34, S 53), Skjoldagervej 20, 2820 Gentofte.

SKA: Seneste, kendte adresse.

Oplysninger og rettelser meddeles til civilingeniør Poul Andersen, Jægerhusene 41, 2620 Albertslund, tlf. 42 64 50 70.

Runde fødselsdage i oktober 1994

1. Hudlæge Helge Bengtsson (f. 44, S 63), Fridtjof Nansensgade 13, Moss, Norge.
2. Ingeniør Ivar Gnistrup (f. 44, R 62), Nørre hovvej 32, 4520 Svinninge.
2. Redaktør Mogens Tverskov (f. 24, S 43), Thyras Allé 5, 5250 Odense SV.
3. Advokat Kaj Lindschouw (f. 24, S 43), Zahlesvej 10, 4100 Ringsted.
4. Arkitekt Mogens V. Herold (f. 19, S 39), Grönfinkvägen 2, S-14771 Grödinge, Sverige.
4. Statsaut. rev. Jørgen Mogens Jørgensen (f. 24, S 45), Æblegården 3, Sundet, 8700 Horsens.
6. Arkitekt Jørgen Erik Jensen (f. 24, R 41), Risdalsvej 61, 1. th., 8260 Viby J.
6. Filialbestyrer Osvald Kristensen (f. 14, R 30), Thulinbah, Queensland 4376, Box 23, Australien.
11. Direktør Eyvind Borgen (f. 34, R 52), Ewaldsvej 12, 2960 Rungsted Kyst.
11. Disponent Poul Waarst (f. 14, R 31), Allégade 17A, 3., 2000 Frederiksberg.
12. Högni Debes Joensen (f. 44, S 63), Soransk Samfund kender ikke adressen.
15. Arbejdsleder Curt Lindvang (f. 34, '51). Soransk Samfund kender ikke adressen.
17. Godsforvalter Henning Bastrup (f. 34, S 54), Peter Hansens Vej 2A, 5600 Fåborg.
17. Sognepræst Christen Nielsen (f. 24, S 42). SKA: Langøvej 2, 4772 Langebæk.
18. Erik Møllmann (f. 44, S 64). SKA: Worsaaesvej 16, st.th., 1972 Frederiksberg C.
19. Civilingeniør Mogens Brix Haupt (f. 34, S 53), Rungstedhave 11D, 2960 Rungsted Kyst.
27. Jan Knudsen (f. 44, '62 til Aurehøj Gymnasium). Soransk Samfund kender ikke adressen.

28. Rådhusbetjent Jens Jacob Thommesen (f. 44, R 62), Sølvgranen 7, 8620 Kjellerup.
29. Dyrlæge Karsten Andersson (f. 44, S 63), Strandstræde 14, 3550 Slangerup.
30. Værkmester Gunnar Hallas-Møller (f. 14, S 33), Jernbane Allé 55, 2630 Taastrup.
31. Overlæge Leif Hermansen (f. 34, S 53), Højtoftevej 28, 6700 Esbjerg.

Nødråb fra listeføreren

Det vil være en meget stor hjælp, hvis jubilæumsarrangører sender kopier af deres materiale, helst indeholdende telefonnumre, titler og andet, der tjener til identifikation. Hvis man har oplysninger om kammerater, der har forladt skolen i utide, må de meget gerne komme med.

Opdaterede data er en betingelse for gode biografier og jubilarlister og en forudsætning for, at man kan få hjælp med at genfinde soranerkammerater.

Send jubilarlister. Det igangværende arbejde med »Soraner-Biografier 1961-85« ønskes afsluttet snarest, og det er fortsat drømmen at kunne udskrive personalia med kort varsel ved hjælp af EDB, hvad enten der er tale om hele biografier eller lister, som er sorteret efter forskellige kriterier.

Friske eksempler på listeønsker er:

- R55-holdet med henblik på jubilæum i 1995,

- gammelsoranere i Sverige, især i Stockholm og omegn og

- gammelsoranere i bestemte postdistrikter.

Kun hvis Soransk Samfunds medlemmer hjælper med at mobilisere oplysninger om ikke-medlemmer, bliver det muligt at ajourholde de nødvendige data.

Idé: En gang om året sender årgangsrepræsentanter holdindberetning til Soransk Samfund.

Ja, billedet kender du nok, men ved du at det er Samfundet, som har bekostet og opstillet brøndhuset her midt i fratergården?

Igen et eksempel på at Soransk Samfund ikke er en klub for senilt savlende nostalgikere, som for en hver pris vil lade tingene stå urørt, Samfundet er tværtom en sammenslutning af gamle elever, som

ikke alene vil værne, men som i lige så høj grad vil støtte alle tiltag, som forbedrer og understøtter skolens daglige arbejde og som kan være et godt netværk senere hen, hvis det skulle vise sig nødvendigt.

Som medlem af Samfundet er du aldrig alene!!!

Smørhul i Provence til salg

I VENCE, 15 min. fra lufthavnen i Nice og med Alpes Maritimes i ryggen, er en villa til salg for

2.2 Mio. FF kontant

Beboelsesareal ca. 160 kvm., stor sydvendt terrasse, 740 kvm. grund med oliventræer, figentræ m.m., stor garage og egen parkeringsplads til flere biler.

Beliggende 10-15 minutters gang fra den charmerende gamle bykerne, i vil-lakvarter med fastboende, franske naboer.

Ideel helårsbolig for pensioneret ægtepar. Meget lav skat på pensionsindtægter - attraktivt feriemål for børn og børnebørn.

Huset kan også købes fuldt (og smagfuldt) møbleret.

Ring (helst om morgenen inden 9) på 00 44 386 438 644 og få tilsendt nærmere beskrivelse og fotos, og evt. aftale besigtigelse i oktober.

Ove Sevel.

HUSK - Alle tiders cricketdag i Sorø!!!

Skoleholdet 1952.

Hvem er med på søndag den 4. september?

Medlemskontingentet

er af generalforsamlingen fastsat til kr. 150,- i 1994. For medlemmer fra og med årgang 1987 samt for medlemmer, der er fyldt 67 år, dog kun kr. 100,-.

Soransk Samfunds kasserer:

Ad interim:
Karl Aage Gemal
Jægervej 41, 2791 Dragør
Telefon 32 53 20 85, ml. 17-18
Postgiro 4 00 17 10

Kontingent m. v.:

SOR-data
Soransk Samfund
Dalgas Have 6, IV tv.
2000 Frederiksberg
Postgiro 3 27 13 07

Skal du til årsfest på skolen?

Alle fester slutter - årsfesten kl. 0.30. Hvis du ikke nåede en fejlfri Lanciers, så har du muligheden for at prøve igen!

På Esther begynder vi, når skolen holder op: Et festligt nachspiel ta'r sin begyndelse ved 1-tiden, og festen er *kun* for gl. soranere! Det eksklusive element understreges bl.a. af, at vi prøver Les Lanciers endnu engang!

Glød dig til en smuk afslutning på årsfesten - vi står parat til at gøre vort!

Café · Performance
Reception · Lunch · Kunst
Livsstil · Restaurant

Telefon 53 63 41 14
Østergade 3 · DK Sorø

OBS-Årgang 93 er kontingentfri.

Adresseændring skal i Skandinavien ske til det lokale postkontor (udenfor Skandinavien direkte til kassereren).

Ved adresseændring opgives medlemsnummer.
(Se adresse på bagsiden). Det letter arbejdet.

OBS-BETALING

Til de medlemmer, der er bosat i Danmark, på Færøerne, i Norge, Finland, Sverige og på Island, fremsendes fortrykte girokort. Udlandssoranere bedes **indbetalt kontingent i check, trukket på en dansk bank**, da Samfundet ellers må betale **30,00 kr.** for at veksle en udenlandsk check. Denne indbetaling må gerne komme kassereren i hænde u/yderligere opfordring, hvorved Samfundet sparer tid og penge til opkrævning.

Henvendelse vedrørende SORANSK SAMFUND stiles til:

Formanden, advokat Niels Ulrik Kopp
Ny Kongensgade 20
1557 København
Telefon 33 12 66 48

SORANERBLADET Redaktion

Morten Nørgaard
Kongsdalvej 43
2720 Vanløse
Tlf. 38 79 13 37 (bedst 17-19)
telefax +45 38 71 72 63

SORANERBLADET Administration

Ad interim:
Karl Aage Gemal
Jægervej 41, 2791 Dragør
Tlf. privat 32 53 20 85, ml. 17-18

Sorø Bogtrykkeri ApS
Alleen 9, 4180 Sorø
Tlf. 53 63 05 75 - Fax 53 63 51 75

ISSN 0903-1340

Adresseændringer og re-
klamationer rettes i Skan-
dinavien til det lokale
postkontor.

H. H. BACHE
PARSBERGVEJ 50
2830 VIRUM

Indhent tilbud på

Person-, Last-, Varevogne

MERCEDES-BENZ

4100 Ringsted	4200 Slagelse	4300 Holbæk	4400 Kalundborg	4500 Nykøbing Sj.
Bragesvej 9	Elmedalsvej 1	Hovedvej 4	Slagelsevej 162	Autogården
53 61 33 55	53 53 33 75	53 43 41 22	53 51 11 66	53 41 11 22

VI KØBER

KOSTBARE BØGER OG BOGSAMLINGER
TILBUD GIVES
NORDENS ÆLDSTE ANTIKVARIAT

LYNGE & SØN A/S

SILKEGADE 11, 1113 KØBENHAVN K.
TLF. 33 15 53 35

Sorø Akademis
Skovdistrikt

Telf. 53 63 01 25

ADVOKAT

CENTRET

Havnepladsen 6
4300 Holbæk
Tel 53 43 44 45
Fax 53 43 01 12
Giro 3 03 81 81

Steen Harrsen advokat (H)
Michael Abel advokat (L)
Jens Klokhøj advokat (L)
Finn Jørgensen advokat (L)
Palle Andersen advokat (H)